

GRAFI TEDNA

od 27. novembra do 1. decembra 2023

Medletna rast cen življenjskih potrebščin je bila novembra najnižja v zadnjih dveh letih (4,9 %). K znižanju za 2 o. t. glede na oktober je največ prispeval manjši prispevek cen energentov, predvsem zaradi ponovne oprostitve plačevanja prispevka na obnovljive vire energije ter soproizvodnjo toplote in električne energije. Medletna rast cen hrane in brezalkoholnih pijač se še naprej umirja in je bila novembra za več kot dve tretjini nižja kot v začetku letošnjega leta. Razmeroma visoka pa ostaja rast cen storitev. Medletna rast nominalne vrednosti davčno potrjenih računov je bila v drugi polovici novembra podobna kot pred nihanji v zadnjem mesecu (6 %). Realni prihodek večine trgovskih panog se je v tretjem četrtletju glede na drugo še zmanjšal, medletno večji je bil le v trgovini z motornimi vozili. Oktobra je bil po predhodnih podatkih medletno večji tudi v trgovini z neživili. Pri tržnih storitvah pa se je realni prihodek v tretjem četrtletju v primerjavi z drugim v večini dejavnosti povečal. Po anketnih podatkih je bila v tretjem četrtletju brezposelnost medletno nekoliko nižja, število delovno aktivnih pa ob umirjanju gospodarske aktivnosti nekoliko manjše, predvsem zaradi manjšega obsega študentskega dela in števila pomagajočih družinskih članov.

Cene življenjskih potrebščin, november 2023

Medletna rast cen življenjskih potrebščin se je novembra znižala na 4,9 % (za 2 o. t.), kar je najnižje po koncu leta 2021. K temu so največ prispevale cene energentov, katerih prispevek se je znižal predvsem zaradi ukrepa vlade, s katerim je gospodinjstva v celoti oprostita plačevanja prispevka OVE¹ in SPTE². Cena električne energije je tako na mesečni ravni upadla za 18,8 %, medletno pa se je rast znižala na okoli odstotek (oktobra okoli 24 %). Novembra so se nadalje znižale cene trdih goriv, ki so bile medletno nižje za približno četrtno, ob tekočem znižanju pa so se medletno znižale tudi cene naftnih derivatov (po naši oceni za približno 5 %). Medletna rast cen hrane in brezalkoholnih pijač se še naprej umirja in je bila novembra s 6,2 % za več kot dve tretjini nižja kot v začetku letošnjega leta. Medletna rast cen storitev, ki je od maja vztrajala nad 8 %, se je novembra znižala na 7,4 %. Po naši oceni tudi zaradi izrazitega umirjanja rasti cen v zdravstvu, ki se je ob mesečnem upadu (-2,1 %) in visoki lanski osnovi medletno skoraj prepolovila (na 6,4 %). Nekoliko se upočasnjuje tudi rast cen v skupinah restavracije in hoteli ter rekreacija in kultura.

¹ Obnovljivi viri energije.

² Soproizvodnja toplote in električne energije.

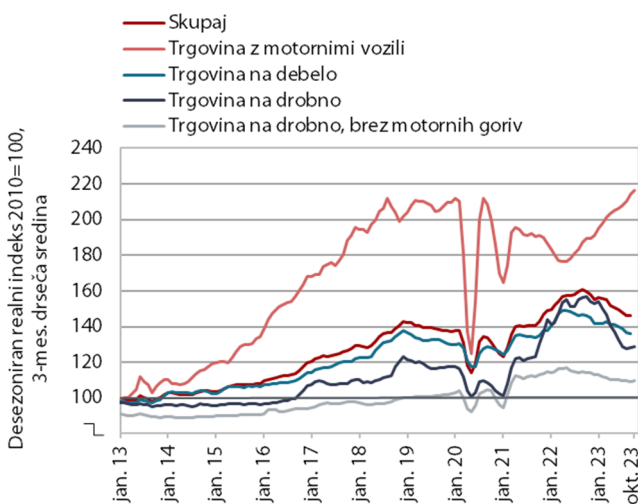
Vrednost davčno potrjenih računov – nominalno, od 12. do 25. novembra 2023

Vir: FURS, preračuni UMAR.

Nominalna vrednost davčno potrjenih računov je bila med 12. in 25. novembrom 2023 medletno višja za 6 %. Medletna rast prodaje v trgovini (6 %) je bila podobna kot pred nihanji v prejšnjih dveh 14-dnevnih obdobjih. Pri tem je bila vrednost prodaje v trgovini na drobno, kjer je bilo izdanih za nekaj več kot polovico skupne vrednosti davčno potrjenih računov, medletno večja za 5 %, v trgovini z motornimi vozili za 17 %, v trgovini na debelo pa je bila podobna kot pred letom. Rast prodaje v gostinstvu (8 % medletno) se je po umiritvi v zadnjem mesecu precej okrepila, rast prodaje v kulturnih, razvedrilnih in športnih storitvah ter igrah na srečo pa je ostala visoka (skupaj v drugih storitvenih dejavnostih³ 18 %, medletno).

Prihodek v trgovini, september–oktober 2023

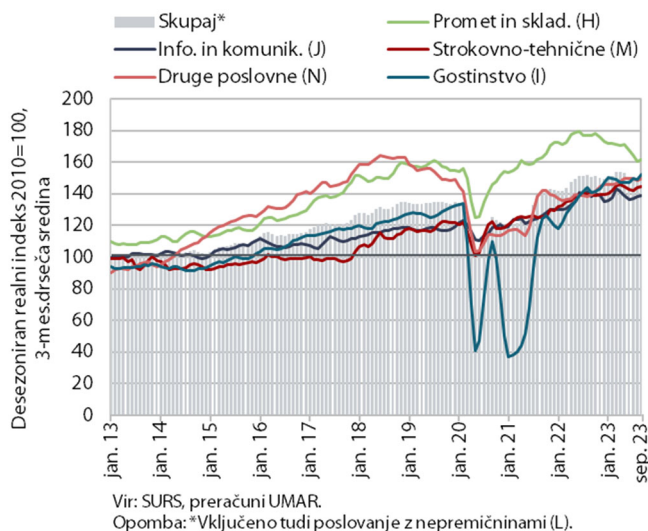

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Realni prihodek večine trgovskih panog se je v tretjem četrtletju glede na drugo še zmanjšal, medletno večji je ostal le v trgovini z motornimi vozili; oktobra je bil po predhodnih podatkih medletno večji tudi v trgovini z neživili. Medletni upad prihodka v trgovini na debelo, ki se tekoče zmanjšuje že od pomladi, se je v tretjem četrtletju še poglobil (na -8 %). Nekoliko manjši kot v preteklih četrtletjih je bil upad prihodka v trgovini na drobno (brez motornih goriv), kar je bila posledica rasti prodaje živil, pijač in tobaknih izdelkov, ki pa je ostala nižja kot pred letom (-2 %). Medletno manjša (za 8 %) je bila tudi prodaja neživil, ki se je tekoče še zmanjšala. Medletno večja (za 13 %) je ostala le prodaja v trgovini z motornimi vozili, ki se tekoče krepi že od sredine lanskega leta. Po predhodnih podatkih SURS je bila ta tudi oktobra medletno večja, prihodek v trgovini na drobno pa je bil podoben kot lani, na kar je vplivala rast prodaje neživil.

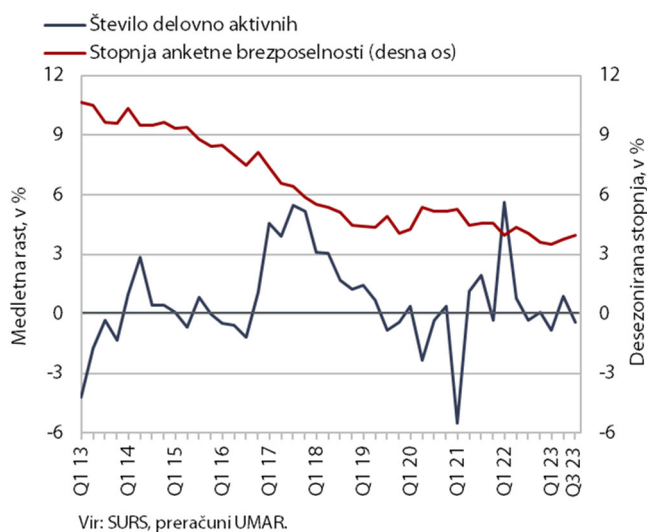
³ Dejavnosti standardne klasifikacije dejavnosti R, S in T.

Prihodek v tržnih storitvah, september 2023

Realni prihodek se je v tretjem četrletju v primerjavi z drugim povečal v večini tržnih storitev. Precej se je ob rasti prenočitev povečal v gostinstvu, po zmanjšanju v predhodnem četrletju. Po predhodnem visokem upadu se je povečal tudi v informacijsko-komunikacijskih dejavnostih ob močni rasti v obeh pomembnejših dejavnostih (telekomunikacijske in računalniške storitve). Prihodek se je povečal še v strokovno-tehničnih dejavnostih, nekoliko tudi v drugih poslovnih dejavnostih. V dejavnosti prometa in skladiščenja pa se je nadaljevalo zmanjševanje prihodka, ki upada že od lanskega tretjega četrletja. V tretjem četrletju je večje zmanjšanje izhajalo iz kopenskega prometa. Skupni prihodek tržnih storitev je tako tekoče stagniral, medletno pa je bil nekoliko manjši (za 0,3 %). V prvih devetih mesecih je bil medletno realno večji za 1,5 %, kot posledica rasti v večini dejavnosti (razen v prometu). Za ravno pred epidemijo (glede na isto četrletje v 2019) je še vedno zaostajal v zaposlovalnih storitvah (za 17 %).

Aktivno in neaktivno prebivalstvo, 3. četrletje 2023

Po anketnih podatkih je bila v tretjem četrletju brezposelnost medletno nižja, število delovno aktivnih pa se je nekoliko zmanjšalo. Po originalnih podatkih je bilo brezposelnih 40 tisoč oseb, kar je 4,8 % manj kot v tretjem četrletju lani. Anketna stopnja brezposelnosti (3,9 %) je bila medletno nižja za 0,1 o. t. Število delovno aktivnih se je ob umirjanju gospodarske aktivnosti medletno nekoliko zmanjšalo (za 0,4 %). Pri tem se je število zaposlenih v delovnem razmerju ohranilo na podobni ravni, močno pa se je zmanjšal obseg študentskega dela (14,6 %) in število pomagajočih družinskih članov (28,6 %). Število samozaposlenih je bilo medletno višje (8,6 %).

Tabela: izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo

Izbrani makroekonomski kazalci za Slovenijo	Datum objave			Referenčno obdobje					
	Zadnja	Naslednja	Enota	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	2023 Q1	2023 Q2	2023 Q3
BDP, realno	16.11.2023	14.02.2024	% (Q/Q-1) ³	0,5	-0,1	0,6	0,2	1,0	-0,2
	16.11.2023	14.02.2024	% (Q/Q-4)	4,4	0,9	-0,2	1,0	1,6	1,1
Zasebna potrošnja, realno	16.11.2023	14.02.2024	% (Q/Q-1) ³	0,3	0,2	0,2	0,7	-0,7	-0,2
	16.11.2023	14.02.2024	% (Q/Q-4)	7,4	-1,6	0,0	3,2	0,3	-0,8
Potrošnja države, realno	16.11.2023	14.02.2024	% (Q/Q-1) ³	-3,0	0,4	1,0	0,8	0,9	0,3
	16.11.2023	14.02.2024	% (Q/Q-4)	-0,6	-2,1	-1,6	-0,8	3,4	2,8
Bruto investicije, realno	16.11.2023	14.02.2024	% (Q/Q-1) ³	-9,0	-6,9	2,3	-4,2	-6,8	2,9
	16.11.2023	14.02.2024	% (Q/Q-4)	3,1	2,2	1,9	-16,9	-15,0	-6,1
Izvoz proizvodov in storitev, realno	16.11.2023	14.02.2024	% (Q/Q-1) ³	2,6	5,5	-5,8	0,4	-1,0	-2,4
	16.11.2023	14.02.2024	% (Q/Q-4)	10,2	12,7	-1,3	2,5	-1,3	-9,2
Uvoz proizvodov in storitev, realno	16.11.2023	14.02.2024	% (Q/Q-1) ³	1,1	3,0	-4,0	-2,0	-2,3	-3,5
	16.11.2023	14.02.2024	% (Q/Q-4)	11,1	11,4	-1,1	-2,1	-6,2	-12,1
				2023 m 6	2023 m 7	2023 m 8	2023 m 9	2023 m 10	2023 m 11
Trgovinska bilanca ¹	13.11.2023	14.12.2023	mio EUR	234,4	111,7	-169,4	163,1	:	:
Tekoči račun ¹	13.11.2023	14.12.2023	mio EUR	424,1	226,2	89,6	359,0	:	:
Izvoz blaga, realno ²	03.11.2023	04.12.2023	% (M/M-1) ⁴	-0,3	-4,0	-1,4	5,4	:	:
	03.11.2023	04.12.2023	% (M/M-12)	-3,2	-7,5	-13,7	-9,6	:	:
Uvoz blaga, realno ²	03.11.2023	04.12.2023	% (M/M-1) ⁴	-9,3	-13,1	32,0	2,1	:	:
	03.11.2023	04.12.2023	% (M/M-12)	-1,5	-15,0	3,8	11,6	:	:
				2023 m 6	2023 m 7	2023 m 8	2023 m 9	2023 m 10	2023 m 11
Inflacija (CPI)	30.11.2023	29.12.2023	% (M/M-1)	1,4	0,2	0,1	0,3	0,2	-1,0
	30.11.2023	29.12.2023	% (M/M-12)	6,9	6,1	6,2	7,5	6,9	4,9
				2023 m 6	2023 m 7	2023 m 8	2023 m 9	2023 m 10	2023 m 11
Bruto plača na zaposlenega, realno	22.11.2023	22.12.2023	% (M/M-1)	-1,5	-0,4	0,8	-2,4	:	:
	22.11.2023	22.12.2023	% (M/M-12)	2,8	3,7	4,2	1,8	:	:
- zasebni sektor	22.11.2023	22.12.2023	% (M/M-1)	-2,0	-0,7	2,1	-2,7	:	:
	22.11.2023	22.12.2023	% (M/M-12)	1,9	2,8	2,9	0,8	:	:
- javni sektor	22.11.2023	22.12.2023	% (M/M-1)	-0,4	0,3	-1,6	-2,0	:	:
	22.11.2023	22.12.2023	% (M/M-12)	4,4	5,2	6,7	3,8	:	:
- od tega sektor država	22.11.2023	22.12.2023	% (M/M-1)	1,0	0,9	-3,1	-1,3	:	:
	22.11.2023	22.12.2023	% (M/M-12)	4,1	5,1	6,9	5,3	:	:
				2023 m 6	2023 m 7	2023 m 8	2023 m 9	2023 m 10	2023 m 11
Delovno aktivni	16.11.2023	18.12.2023	% (M/M-1) ⁴	0,0	0,0	0,0	0,0	:	:
	16.11.2023	18.12.2023	% (M/M-12)	1,5	1,3	1,1	1,0	:	:
Registrirane brezposelne osebe	06.11.2023	05.12.2023	% (M/M-1) ⁴	-0,5	-0,2	-0,5	-0,7	-0,6	:
	06.11.2023	05.12.2023	% (M/M-12)	-14,3	-13,0	-12,1	-11,6	-10,9	:
Stopnja registrirane brezposelnosti	16.11.2023	18.12.2023	%	4,7	4,8	4,8	4,7	:	:
				2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	2023 Q1	2023 Q2	2023 Q3
Zaposlenost, ADS	27.11.2023	26.02.2024	% (Q/Q-1) ⁵	-0,5	0,2	-0,4	-0,2	1,2	-1,0
	27.11.2023	26.02.2024	% (Q/Q-4)	0,8	-0,3	0,1	-0,8	0,9	-0,4
Stopnja anketne brezposelnosti, ADS	27.11.2023	26.02.2024	%	4,2	4,0	3,5	3,8	3,6	3,9
				2023 m 6	2023 m 7	2023 m 8	2023 m 9	2023 m 10	2023 m 11
Cene industrijskih proizvodov, domači trg	21.11.2023	21.12.2023	% (M/M-1)	-0,5	0,2	-0,7	0,3	-0,3	:
	21.11.2023	21.12.2023	% (M/M-12)	7,3	6,8	3,9	3,1	2,5	:
Proizvodnja predelovalnih dejavnosti, realno	10.11.2023	11.12.2023	% (M/M-1) ³	-0,3	-2,8	-2,0	2,0	:	:
	10.11.2023	11.12.2023	% (M/M-12)	-1,5	-6,2	-12,4	-6,1	:	:
Gradbeništvo, realna vrednost opravljenih del	15.11.2023	15.12.2023	% (M/M-1) ³	1,7	-5,6	1,4	7,4	:	:
	15.11.2023	15.12.2023	% (M/M-12)	22,8	17,9	19,2	32,1	:	:
Prihodek v trgovini, realno	28.11.2023	28.12.2023	% (M/M-1) ³	-2,1	-0,4	-1,4	2,2	:	:
	28.11.2023	28.12.2023	% (M/M-12)	-6,1	-7,3	-11,9	-9,7	:	:
Prihodek v tržnih storitvah, realno	29.11.2023	29.12.2023	% (M/M-1) ³	-2,2	0,6	0,9	0,8	:	:
	29.11.2023	29.12.2023	% (M/M-12)	-3,5	0,7	-0,5	-1,0	:	:
				2017	2018	2019	2020	2021	2022
Primanjkljaj/presežek sektorja država (ESA 2010)	30.09.2023	31.03.2024	% BDP	-0,1	0,7	0,7	-7,6	-4,6	-3,0
Konsolidirani bruto dolg države (ESA 2010)	30.09.2023	31.03.2024	% BDP	74,2	70,3	65,4	79,6	74,4	72,3
				2023 m 6	2023 m 7	2023 m 8	2023 m 9	2023 m 10	2023 m 11
Kazalnik gospodarske klime ⁵ , desezonirano	24.11.2023	22.12.2023	% ³	-4,8	-6,4	-5,9	-5,3	-5,5	-4,8
				2023 m 6	2023 m 7	2023 m 8	2023 m 9	2023 m 10	2023 m 11
EURIBOR, 3-mesečni	začetek meseca ⁶	%	3,536	3,672	3,780	3,880	3,968	3,972	
Donosnost dolgoročnih državnih obveznic	začetek meseca	%	3,32	3,34	3,47	3,53	3,73	3,52	
Menjalni tečaj USD za EUR	začetek meseca	USD	1,084	1,106	1,091	1,068	1,056	1,081	

Vir podatkov: SURS, BS, ECB, EUROSTAT, EURIBOR.org, preračuni UMAR.

Opombe: ¹ Plačilnobilančna statistika BS. ² Zunanjetrgovinska statistika SURS. ³ Desezonirano - SURS. ⁴ Desezonirano - UMAR. ⁵ Razlika med pozitivnimi in negativnimi odgovori, v %.

* Izračun UMAR.

Za primerjavo z EU in evrskim območjem gl.: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/euro-indicators/peis>

Za bralnike zaslona dostopna oblika tabel se nahaja na spletni strani UMAR, med prilogami ob aktualnih grafih tedna (Aktualni podatki v Sloveniji).

Dodatne informacije: telefon: 01 478 10 04, elektronski naslov: polona.osrajnik@gov.si